APPENDIX VII.

(Ex Maii Coll. vet. script., tom. III.)

In maximæ molis Vaticano prædicto codice biblia universa continente, legebam p. 260 hunc quoque prologum, quem quia in cl. Arevali editione operum Isidori non reperiebam, edendum judicavi.

ISIDORUS LECTORI SALUTEM.

Origenes quondam ille, qui apud Græcos in opere A divinarum non parvo elaboravit studio, ut ostenderet nostris qualis per singulas editiones Scripturarum lectio teneretur, in propriis paginis vel columnis editiones singularum translationum descripsit, ut ea quæ in unaquaque deerant, vel superflua habebantur, cæteris quibusque signis distinguerentur. Hujusmodi igitur ego ipse studio delectatus, Psalmorum librum duarum translationum compingere malui, sive ut Septuaginta Interpretes, vel cæteri, transtulerunt; sive ut in Hebræo legitur, et sanctissimo Hieronymo in Latinum sermonem interpretatum agnoscitur. Utramque igitur editionem e regione componentes adjunximus, ut quæque in singulis vel desunt vel potius abundant, signis ad capita versiculorum præfixis, manifestentur. Quapropter ubi in Septuaginta translatione aliquid superfluum est, virgulæ ÷ signo notatum est; ubi vero aliquid deest, ut clareat, asterici ⋇ figura signatum est. Verum ubi per dissonantiam utraque invicem discrepant [a], antigraphus V in utrisque columnis appositus est. Nam procul dubio in plerisque locis multo alium sensum suggerunt: in plerisque vero ita pari sensu incedunt, ut æque sibi pro expositione adhibeantur. Plurimum enim valet lectori geminæ hujus interpretationis collatio: nam obscuræ sententiæ ambiguitas, quæ per unius intellectum difficilis est, alterius inspectione aperitur. Sane sciendum nequaquam esse in eadem editione scriptum, ubi versiculi vacantes claruerunt: neque enim antiquorum vitio omissa, vel dempta sunt, sed in propria translatione deesse perhibentur. In titulis autem, ubi Septuaginta dixerunt: in finem, psalmus; in hebræo habetur, victori. Nec satis inter se discrepant; siquidem perseverare in finem ipsa est perfecta victoria, sicut scriptum est: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Primus autem et secundus psalmus in Septuaginta sine inscriptione habentur: in Hebræo autem ii sunt, qui superscripti non sunt I, II, XXXII, XL, XLII, XLIII, XLIV, XLV, XLVI, XLVII, XLVIII, LXX, CXV, CXVI, CXVII, CXXXVI, B CXLVI, CXLVII. Cæteri autem præter hos, aut nominibus propriis titulantur, aut sine nomine perscriptionibus suis notantur.

[a] Consonat sibi Isidorus in horum significatu signorum orig. I, xxi; quæ ibidem Arevalus ænea in tabula excudenda curavit.

ORDO RERUM QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR.

ISIDORIANORUM PARS PRIMA. — De vita, rebus gestis et doctrina S. Isidori, deque editionibus omnia ejusdem opera complectentibus. 9

Caput primum. — Accurata operum S. Isidori editio difficillima. Methodus in his prolegomenis adhibita. *Ibid.*

Cap. II. — Regulæ S. Leandri ad Florentinam sororem caput ultimum, cum exemplaribus editis et Mss. Gothicis collatum. 14

Cap. III. — S. Braulionis Cæsaraugustani episcopi Prænotatio librorum S. Isidori. 15

Cap. IV. — Braulioni asseritur librorum Isidori Prænotatio, ejus nomine vulgata. De alia uberiori Prænotatione quæ in aliis Mss. exstat, disputatur. 22

Cap. V. — Elogium Isidori ex Ildefonso in libro de Viris Illustribus, ad vetera exemplaria recognitum. 27

Cap. VI. — Obitus B. Isidori a Redempto clerico recensitus, variæ lectiones ex Mss. codicibus. 30

Cap. VII. — Epitaphium Isidori quod circumfertur ex veteribus membranis, et S. Ildefonso ascribitur. 36

Cap. VIII. — Acta translationis corporis S. Isidori ad ms. cod. Goth. reg. biblioth. Matrit., recognita. Aliud actorum translationis exemplar; observationes in utraque acta. 39

Cap. IX. — De translatione corporis S. Isidori narratio excerpta ex Chronico monachi anonymi Silensis. 50

Cap. X. — Sermo S. Martini Legionensis in transitu S. Isidori. Notæ in hunc sermonem. 53

Cap. XI. — Sermo S. Martini Legionensis in translatione S. Isidori cum notis. S. Martino Legionensi doctrina cœlitus Isidori ope infusa. Alii Hispani sæculo XII Isidori laudes celebrant. 59

Cap. XII. — Continuatio Chronicorum B. Isidori archiepiscopi, per B. Ildephonsum archiepiscopum Toletanum, ut a Luca Tudensi asseritur, composita: in qua nonnulla fabulosa de S. Isidoro sunt admista. Notæ ad hanc continuationem. Monitum ex editione Patrum Toletanorum. 64

Cap. XIII. — Vita S. Isidori a Bollandianis edita an auctorem habeat Lucam Tudensem. Ea vita ad appendices rejecta. Defenditur Lucas Tudensis contra nonnullos, qui eum in Chronicis et Isidorianis rebus multa finxisse contendunt. Auctor libri de Miraculis S. Isidori. 68

Cap. XIV. — Vita S. Isidori, auctore Roderico Cerratensi. Notationes in hanc Vitam. 76

Cap. XV. — Lectiones in festo S. Isidori ex Breviariis antiquis: Hymni: memoria in aliis libris liturgicis. 81

Cap. XVI. — Series vitæ et gestorum S. Isidori, ex monumentis et scriptoribus antiquis ordinata. Ac primum quæritur de diversis Isidoris, comparatione quorum noster Hispalensis modo Junior, modo Senior appellatur. 90

Cap. XVII. — S. Isidori patria, parentes, ortus. 95

Cap. XVIII. — Isidori pueritia; ostentum de examine apum: institutio in virtutibus et litteris. Non fuit Gregorii Magni discipulus. Iter Romanum Isidori ipsa nocte Natalis Domini commentitium. An Isidorus vices Leandri, dum hic exsularet, gesserit. Disseritur de Leandri legatione et exsilio, ac de Hermenegildi martyrio. 103

Cap. XIX. — Isidorus an monasticum aliquod institutum, vel Canonic. Regul. vel Carmel. professus fuerit. 111

Cap. XX. — Isidorus post Leandrum episcopus Hispalensis constituitur: quo id anno acciderit. An Hispali collegium erexerit, ecclesiasticæ juvenum institutioni accommodatum. S. Ildefonsus Isidori discipulus; an etiam Braulio, et Redemptus clericus? 116

Cap. XXI. — Isidorus anno 610 decreto Gundemari subscripsit. Deinde conciliis Hispalensi II et Toletano IV præfuit. An aliis etiam conciliis interfuerit? 119

Cap. XXII. — An pallium a pontifice Romano ad Isidorum transmissum fuerit. An primatum Hispaniæ Isidorus tenuerit. An pontificis Romani vices in Hispania gesserit. 125

Cap. XXIII. — Isidorus an Romam ad pontificem sive ad concilium aliquando venerit. Liber de Ordine creaturarum an sit Isidori. 128

Cap. XXIV. — Commentum de Isidoro episcopo exsule, et de Gordiano in ejus locum intruso. Catalogus episcoporum veterum Hispalensium. 131

Cap. XXV. — Fabulosæ narrationes de Mahometo ab Isidoro ex Hispania expulso: de duabus lucernis perpetim ardentibus: de prædictione eversionis Hispaniæ. Alia commentitia aut dubia Isidori gesta. 136

Cap. XXVI. — S. Isidorum anno 636 e vita decessisse ostenditur. 139

Cap. XXVII. — Vita S. Isidori cum suis epochis. 141

Cap. XXVIII. — S. Isidori Hispalensis corpus Romanæ asservari falso traditum. Miracula ad altare Ecclesiæ Legionensis, ubi ejus corpus requiescit. 144

Digitized by Google